

ЕФЕКТИ НА ЕВРОЗОНАТА ВЪРХУ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА И ИНВЕСТИЦИИТЕ

РЕГИОНАЛНА ДИСКУСИЯ- КАРЛОВО -10.10.2025

Република България
ИКОНОМИЧЕСКИ
И СОЦИАЛЕН СЪВЕТ

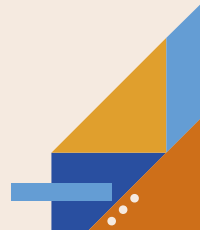
Министерство на финансите
на Република България

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА

Единството
е сила

ОСНОВНИ ТЕМИ

1

Еврозона и опитът на страните членки

2

Икономическа ситуация 2025

3

Благоприятни ефекти на еврото

4

Мнение и очаквания на бизнеса

5

Водещи ползи за секторите и улесняване на международната търговия

6

Ефект на еврото върху конкурентоспособността и инвестициите

7

Какво следва за бизнеса?

8

Управление на рисковете

ЕВРОЗОНА

- ✓ От 1 януари 1999 г. до сега еврото бе въведено в 20 държави – членки на ЕС, от общо 27 държави в ЕС.
- ✓ **България** ще бъде 21-та държава, която ще се присъедини към Еврозоната от 01.01.26 г.
- ✓ **Полша, Чехия, Унгария и Швеция** са икономики с независима парична политика. В някои от тях управляват и консервативни правителства и не искат да прибегват до непопулярни мерки, за да намалят дефицитите и не изпълняват критериите за присъединяване към еврозоната
- ✓ **Дания**, е уведомила през 1992 г. Съвета на Европейския съюз за намерението си да не участва в третия етап на икономическия и паричен съюз.
- ✓ **Румъния** предвижда да влезе в чакалната през 2026 г. и с дисциплинирана финансова политика да покрие критериите в следващите 3 г.

- ✓ Еврото се използва от над 350 милиона души в 20 държави от Европейския съюз.
- ✓ Еврото е основа за стабилност и символ на европейското единство и е от валутите, които се радват на най-голямо доверие в света.
- ✓ Паричната единица от 1 януари 2026 г. ще е евро. Официалният валутен курс е 1 евро = 1.95583 лева. Той е неотменимо фиксиран в Регламент на Съвета за изменение относно обменния курс към еврото за България.

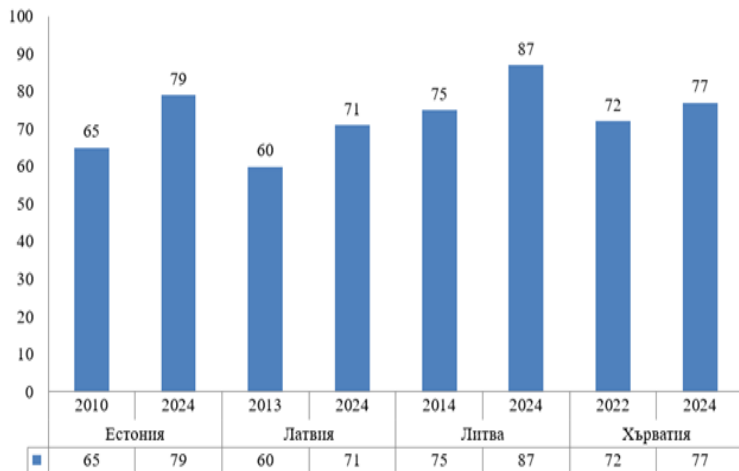
Опитът на страните членки

Изводи:

- ✓ Стабилност на ценовите равнища при приемането на еврото от страна на Литва, Естония и Хърватия;
- ✓ Устойчиво повишаване на средното равнище на доходите в 3-те Прибалтийски държави и Хърватия – измерено чрез БВП по ППС;
- ✓ Еврозоната дава стабилност, но не гарантира автоматично високи заплати. Реалното догонване на европейските доходи ще зависи от българската икономика и стратегически цели, а именно от инвестиции, иновации и по-висока продуктивност. Еврото ще донесе по-евтин капитал, по-сигурен бизнес климат и по-силни пазари, при разумни политики.
- ✓ Последните държави, които се присъединиха към еврозоната показват слаб инфлационен ефект при самото приемане на еврото;
- ✓ Опитът им и постигнатите резултати са най-силният аргумент, че с добро планиране, контрол от институциите и ангажираност към обществото, присъединяването към еврозоната е стъпка напред

**БВП по ППС –
сравнение: между годината преди влизането
на съответна страна в Еврозоната и 2024 г.**

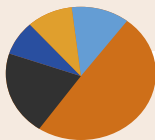

Източник: Евростат

Икономическа ситуация 2025

КЛЮЧОВИ ФАКТИ

- ✓ През второто тримесечие на 2025 г. **брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 3.4%** в сравнение с второто тримесечие на 2024 г. и с 0.9% спрямо първото тримесечие на 2025 г. по сезонно изгладени данни.
- ✓ България отчита най-високото увеличение на почасовите разходи за труд сред всички държави членки на ЕС – 13,4% през второто тримесечие на 2025 г. спрямо същия период на 2024 г., според „Евростат“. Средният ръст за еврозоната е 3,6%, а за целия ЕС – 4%.
- ✓ Частните инвестиции се очаква да се свият, докато публичните ще бъдат подкрепени от засилено усвояване на средства от ЕС.
- ✓ Инфлацията от началото на годината е 4.2%, а годишната инфлация за август 2025 г. спрямо август 2024 г. е 5.3%. През август 2025 г. месечната инфлация е 0.1%
- ✓ Според МФ(Пролетна прогноза)-през 2025 г. се очаква растежът на икономиката да се ускори до 3% подкрепен от публичните разходи. Очаква се висок растеж на публичните инвестиции по линия на европейски и национални средства.
- ✓ Според МФ(Пролетна прогноза)- растежът на износа ще се ускори, в резултат на по-силното външно търсене в ЕС, но приносът на нетния износ ще остане отрицателен.

БЛАГОПРИЯТНИ ЕФЕКТИ НА ЕВРОТО ВЪРХУ ИКОНОМИКАТА И БИЗНЕСА

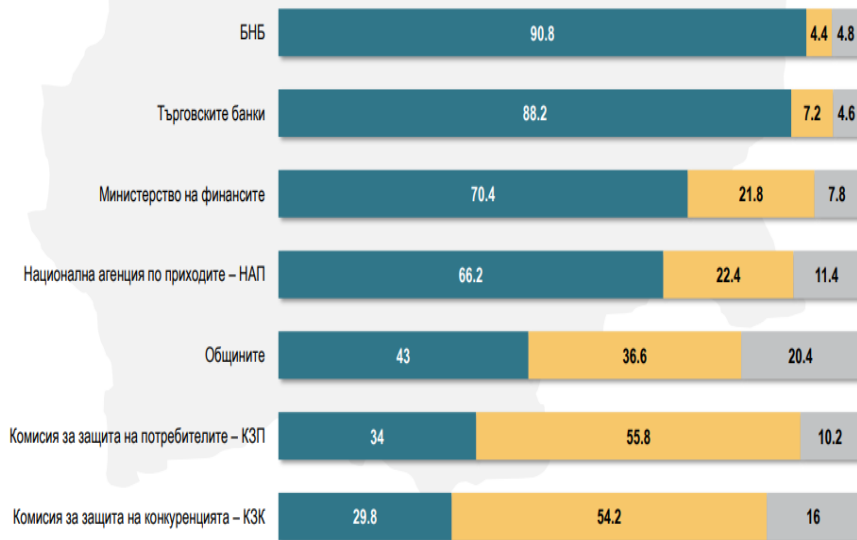
Национални проучвания

РАВНИЩЕ НА ДОВЕРИЕ В СПОСОБНОСТТА НА ИНСТИТУЦИИТЕ ДА СЕ СПРАВЯТ С ПОДГОТОВКАТА ЗА ПРИЕМАНЕ НА ЕВРОТО

Юли 2025

Бизнес (%)

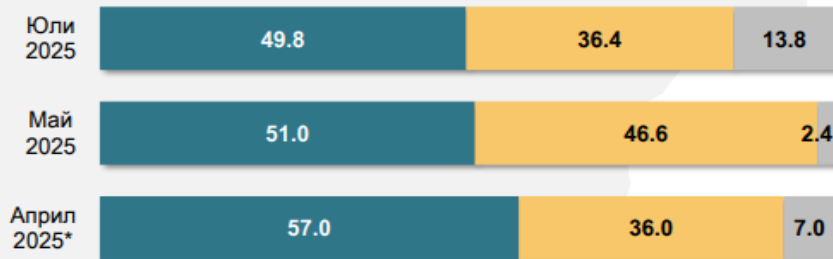
■ Смятам, че по-скоро ще се справят ■ Смятам, че по-скоро няма да се справят ■ Не мога да преценя

ЕФЕКТИТЕ ОТ ВЪВЕЖДАНЕТО НА ЕВРОТО В БЪЛГАРИЯ В КРАТКОСРОЧЕН ПЛАН

Бизнес (%)

■ Изцяло и по-скоро положителни ■ Изцяло и по-скоро отрицателни ■ Не мога да преценя

ЕФЕКТИТЕ ОТ ВЪВЕЖДАНЕТО НА ЕВРОТО В БЪЛГАРИЯ В ДЪЛГОСРОЧЕН ПЛАН

Бизнес (%)

■ Изцяло и по-скоро положителни ■ Изцяло и по-скоро отрицателни ■ Не мога да преценя

Очаквания на бизнеса

Анкета на БТПП

Кои според Вас ще са най-сериозните предимства от Еврозоната за Българския бизнес?

Каква конкретна информация бихте искали да Ви бъде предоставена във връзка с Еврозоната?

Кои сектори ще имат полза?

❑ **Еврот** ще донесе позитиви на : **банки, индустрия, туризъм, енергетика**. **Първи** ще спечелят **секторите, които са ориентирани към износ и търгуват и сега в евро**

- ✓ **Банковият сектор** ще се възползва и от по-стабилна валутна среда, тъй като отказът от фиксиран курс на лева в полза на еврото премахва валутния риск лев-евро. Очаква се по-бърз растеж на кредитирането и по-голям приток на преки чуждестранни инвестиции.

- ✓ **При информационни технологии и далекосъобщения**, фактурирането в евро съответства на фактурирането на клиентите. Ще се повиши конкурентоспособността на България по отношение на заплатите и цените.

- ✓ В **сферата на енергетиката** се очакват по-ниски разходи за хеджиране при трансгранична търговия с електроенергия. Наред с това структурирането на проектно финансиране, деноминирано в евро, става по-евтино, а разходите за държавни гаранции намаляват.

- ✓ Основните промишлени сектори - машиностроене, металургия, химическа, храни и напитки ще печелят по-лесно инвестиции и достъп до пазари. **Минният бранш** - продукцията му основно се продава в чужбина и на международни борси.

- ✓ В **сектора на туризма**, еврозоната би позволила по-добри възможности за промотиране на ваканционни имоти в България. Наред с това се повишава привлекателността за пътуващите от еврозоната. Сектор транспорт, заедно с влизането ни в Шенген, става по-конкурентоспособен.

- ✓ При **държавното управление, образованието, здравеопазването и социалните услуги** - повишаването на суверенния рейтинг води до намаление на разходи за финансиране.

Как ще се улесни международната търговия?

- С приемането на България в Еврозоната от 1 януари 2026 г. ще отпаднат **трансакционните разходи**, които са между 500 млн. и 1 млрд. лв годишно- въпреки фиксирания курс, инвеститорите имат резерви заради възможността за срив на валутния борд.
- Това ще доведе до **подобряване на кредитния рейтинг и по-лесен достъп до евтин капитал** – важно в условията на скъпа енергия и недостиг на труд.
- **По-добър имидж и по-лесен достъп до пазари.** Съюз на 20 страни, в които живеят 347 млн. души, още 175 млн. – в страни и територии с фиксирани към еврото валути
- **Достъпът до евтин ресурс от ЕЦБ** за кредитните институции, се очаква да **понижава нивата на лихвите** за предприятията и за потребителите
- **Влизането на страната в Еврозоната ще подпомогне българския износ**, особено в единния пазар. Търговски сме обвързани най-силно с износа към ЕС. Има очаквания и повишаване нивото на предвидимост вследствие от единната европейска валута.

Ефект върху конкурентоспособността и инвестициите

- Присъединяването към Еврозоната е най-добрата инвестиция, която България прави за своето бъдеще. Членството в еврозоната ще направи българските публични финанси, икономика и търговия по-конкурентоспособни.
- Еврото осигурява **нови възможности за инвестиции, работни места** и растеж, по-благоприятни условия за финансиране на държавата и възможност за по-високи доходи.
- Наблюдава се и **засилен инвеститорски интерес**, като преките чуждестранни инвестиции за първите пет месеца на годината нарастват с 47% до 1,4 млрд. евро.
- **Подобряване на фискалната дисциплина и на управлението на публичните финанси**, намаляване на сивата икономика и подобряване на данъчната събираемост
- **Синхронизация на икономическия цикъл** с този на еврозоната, интеграция във финансовите ѝ пазари- **Висок растеж, конвергенция, стабилност**
- Присъединяването към Еврозоната ще засили ролята на България в определянето на европейската парична политика

Дългосрочен кредитен рейтинг, чуждестранна валута

Рейтингови агенции	Рейтинг	Перспектива	Дата	Действие
Scope Ratings	A-	стабилна	11 юли 2025	повишен
S&P Global Ratings	BBB+	стабилна	10 юли 2025	повишен
Fitch Ratings	BBB+	стабилна	10 юли 2025	повишен
Moody's Investors Service	Baa1	стабилна	24 януари 2025	потвърден

Какво следва за бизнеса?

- ✓ В Конвергентните доклади на ЕК и ЕЦБ от 2024 и 2025 г. се подчертава необходимостта от провеждане на структурни реформи. **Тези реформи са ключови за успешното интегриране** на България в еврозоната и за устойчив икономически растеж.
- ✓ Изпълнението на тези реформи е определящо за успешното усвояване на средствата по Плана за възстановяване и устойчивост.
- ✓ **Пренастройване на счетоводни системи, ТРЗ, ERP**, шаблони за фактуриране, договори и ценови листи - особено за предприятия с по-сложни вътрешни процеси
- ✓ **Двойно обозначаване на цените** - начало 08.08.2025 г. - край 09.08.2026 г.
- ✓ **Период на двойно обръщение** – начало 01.01.2026-31.01.2026 г. В периода може да се плаща в левове и евро. След 01.02.2026г еврото ще стане единствено законно платежно средство.
- ✓ **От 1 януари 2026 г.** - Българската народна банка ще обменя безплатно, в неограничено количество и завинаги банкноти и монети от левове в евро по официалния валутен курс.
- ✓ **От 1 януари 2026 г. до 30 юни 2026 г.** - банките в България и „Български пощи“ ЕАД (само в населени места, където няма клонове на банки) ще обменят безплатно на каса банкноти и монети от левове в евро, а през следващите шест месеца ще могат да налагат такса за тази услуга.
- ✓ **Преизчисляване на счетоводните стойности** – 1 януари 2026 г. всички салда, активи и пасиви в левове се превалутират в евро по официалния курс и се закръгляват по установените правила.
- ✓ **Данъчни и осигурителни декларации** – за периоди преди въвеждането на еврото сумите се посочват в левове; за периоди, включващи или следващи датата на въвеждането – в евро
- ✓ **Заплатите ще се изплащат в евро**, считано от 1 януари 2026 г. Сумите в трудовите договори следва да бъдат превалутирани в полза на служителя

Управление на рисковете

Основните рискове са свързани с:

- С настройка и адаптирането на информационни системи в кратки срокове
- Промени в счетоводни практики
- Рискове от злоупотреби – ценова спекула, опити за фалшифициране на еврото
- Снабдяване на малките търговски обекти с евробанкноти и евромонети.
- Обучение на персонал

Действия за активно управление и ограничаване на тези рискове:

Активен контрол от страна на контролните институции – НАП, КЗК, КЗП, БНБ, КФН, МВР и МБУ;

Добра навременна и актуална информационна кампания и борба с дезинформацията. Ясни и точни указания и насоки в работата на бизнеса-разяснения при необходимост.

Подписаният на 9-ти юни меморандум на Правителството със социалните партньори и съсловни организации срещу необосновано покачване на цените и спекула при въвеждане на новата валута

Ясни отговори на важните въпроси, които вълнуват хората – как ще се отрази еврото върху доходите, цените, заетостта и икономическото развитие в различните региони на страната.

Актуална и официална информация за Еврото

- ❑ Официалният сайт на Еврото <https://evroto.bg/bg>
- ❑ Всички официални документи, Указания, Насоки <https://evroto.bg/bg/euro/eurozone/documents#>
- ❑ Рубрика на БТПП за Еврото <https://www.bcci.bg/evroto.html>
- ❑ БНБ- Въпроси и отговори <https://bnb.bg/AboutUs/PressOffice/POAccessionToTheEuroArea/POAEFIQuestionsAndAnswers/index.htm>
- ❑ Други официални източници

Благодаря за вниманието!

Лектор: Боряна Абаджиева- Българска Търговско- Промислена палата
мейл: b.abadzhieva@bccr.bg

Република България
ИКОНОМИЧЕСКИ
И СОЦИАЛЕН СЪВЕТ

Министерство на финансите
на Република България

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА

Единството
е сила